Wat weet ‘de Belg’ over osteopathie?

Een onderzoek naar het imago en de bekendheid van osteopathie in België.

Studie door iVOX - in opdracht van de beroepsvereniging van de Belgische osteopaten.

osteopathie.be

Wat weet ‘de Belg’ over osteopathie?

Patrick van Dun [1,2]
Eric Dobbelaere [1]
Emmanuel Simons [1,2]

[1] Beroepsvereniging voor Belgische Osteopaten (osteopathie.be), Brussel
[2] Commission for Osteopathic Research, Practice and Promotion vzw (CORPP), Mechelen

Achtergrond en methode

Doel

Het doel van het onderzoek is zicht te krijgen op de bekendheid en het imago van de osteopathie in België.

Methode

- Een nationaal representatief onderzoek op basis van een iVOX online research panel.
- De survey werd uitgevoerd van januari tot maart 2019 bij 2.000 Belgen.
- De steekproeven zijn toevallige, proportioneel gestratificeerde steekproeven, representatief op regio (voor de Franstalige enquête Wallonië/Brussel), geslacht, leeftijd en het hoogst behaalde diploma.
- Om de finale steekproef te realiseren, werd uit het iVOX online panelbestand op toevallige wijze een grotere bruto steekproef van respondenten geselecteerd die via een standaard e-mail uitgenodigd werden om deel te nemen aan de enquête.
- Door deel te nemen, kunnen panelleden via een creditsysteem punten verzamelen en deze in de iVOX online panelshop verzilveren door ze in te ruilen voor incentives en geschenken. Het uitsturen van e-mails gebeurde in batches, zodat tijdens het veldwerk kon bijgestuurd worden, bijvoorbeeld meer uitgestuurd naar bepaalde groepen van respondenten die op een gegeven moment tijdens het veldwerk minder goed vertegenwoordigd waren. Er wordt gestreefd naar een optimale invulling van quota op basis van de parameters regio, geslacht en leeftijd (via een interlaced of geneste tabel) en diploma (niet interlaced), conform de werkelijke samenstelling van de Nederlands- en Franstalige bevolking 18+ in België (op basis van officiële cijfers van Statbel en het CIM). De finale dataset werd ook op basis hiervan gewogen. Er werd uiteindelijk uitgestuurd tot een representatieve steekproef van N=2.000 respondenten wordt bereikt, met per cel (bijvoorbeeld 18-34 jarige vrouwen) een maximale wegingsfactor van ±3 .
- Een statistisch significant verschil (bij een betrouwbaarheidsniveau van 95%) verwijst naar een verschil dat buiten de 'foutenmarge' valt en daarom als statistisch relevant kan worden beschouwd en een echt meningsverschil aanduidt.
- Een bijkomende online bevraging (omnibus) werd uitgevoerd om te weten te komen hoeveel Belgen er in 2018 een osteopaat consulteerden (N=1.000; 559 Nederlandstaligen en 441 Franstaligen).
- De analyse die volgt geeft een samenvatting van de belangrijkste bevindingen uit deze studie.

Profiel survey (in %)

Online onderzoek uitgevoerd in januari tot maart 2019 bij 2.000 Belgen. Representatief op regio, geslacht, leeftijd en diploma. De maximale foutenmarge bedraagt 2,2%.

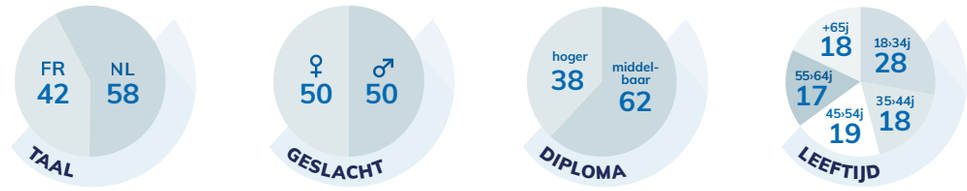

Profiel omnibus (in %)

Online onderzoek uitgevoerd tussen 15 en 18 april 2019 bij 1.000 Belgen. Representatief op taal, geslacht, leeftijd en diploma. De maximale foutenmarge bedraagt 3,02%.

01

Kennis osteopathie

De Franstalige bevolking van België kent osteopathie significant beter, zowel van naam als van inhoud. Wanneer dieper nagevraagd wordt naar de inhoud van het beroep blijkt dit verschil niet helemaal bevestigd te worden. Er lijkt vooral een groter vertrouwen van de Franstaligen in osteopathie voor wat haar ‘bewezen werking’ betreft.

Bijna 8 op 10 Belgen kent osteopathie van naam. En 5 op 10 weet ook wat het precies inhoudt.

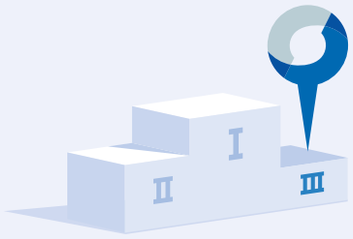

Osteopathie staat **op de derde plaats qua naambekendheid** na acupunctuur en homeopathie, enkel chiropractie is minder bekend.

Opvallend! Osteopathie is **van alle niet-conventionele** gezondheidsberoepen de **enige die significant beter van naam bekend** is **bij de Franstaligen** dan bij de Nederlandstaligen.

Osteopathie is **inhoudelijk** het meest bekend bij **Franstalige, hoger opgeleide vrouwen** in de leeftijdscategorie van **55-64**.

Naamsbekendheid osteopathie

(N = 2.000)

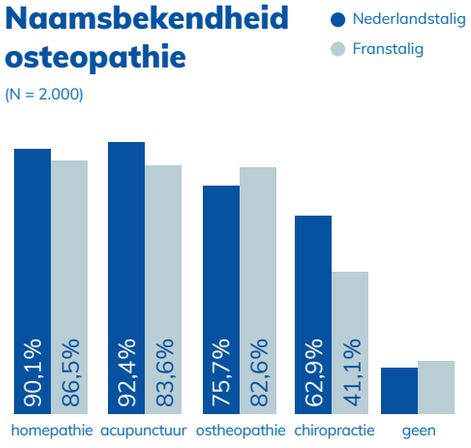

Via welke weg kent u osteopathie?

(N = 2.000)

De **meerderheid** van de Belgen werd over het bestaan van osteopathie **ingelicht via vrienden, familie of kennissen** (59,7%) maar toch ook 21,7% onder hen blijkt door **de huisarts** te zijn ingelicht.

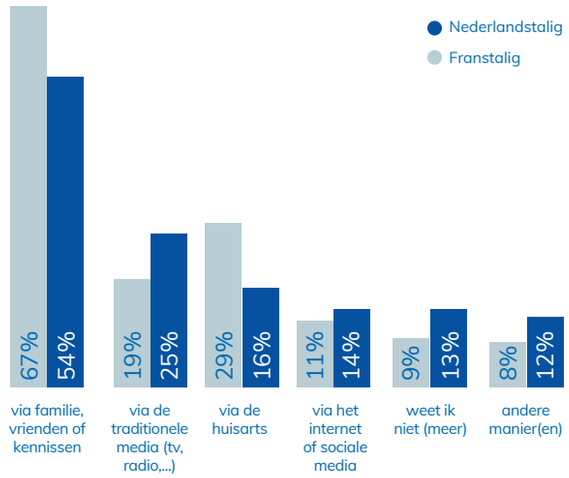

63,7% van de Belgen zijn van mening dat osteopathie een **afzonderlijke discipline binnen de gezondheidszorg** is. Respectievelijk 63,6% en 45,6% **denken dat het een specialisatie** van de **kinesitherapie of van de geneeskunde** is.

47%

Bijna de helft van de Belgen meent onterecht dat de osteopathie een **wettelijk erkend en beschermd** beroep is.

64,4%

Van diegenen die osteopathie van naam kennen is **64,4% van oordeel** dat het een **bewezen werking** heeft. Met een **verschil tussen** de **Franstalige** Belgen (76,7%) en de **Vlamingen** (54,7%).

Slechts 34,2% van de Belgen **denkt dat de osteopathie een universitaire opleiding** heeft in de respectievelijke regio, en 42,3% weet het niet.

Het **Brussels Hoofdstedelijk Gewest** heeft een **universitaire opleiding**, waar Franstaligen geen weet van hebben.

Belgen zijn vrij goed op de hoogte van wie, hoe en wat een osteopaat zoal behandelt.

Men **weet** dat men bij een osteopaat vooral terecht kan **voor rug- en nekklachten (86,2%), gewrichtspijnen (79,4%) en spierklachten (70,8%)**. Toch denkt ook de helft van de vrouwelijke deelnemers aan de indicaties hoofdpijn en migraine (53,3%), stressklachten (53,6%) en klachten bij baby's (46,4%).

02

Overweging / aanbeveling

De Belgen zijn zeer tevreden over de zorg die ze van hun osteopaat ontvangen en dit vertaalt zich in de hoge cijfers van het bezoek aan de osteopaat. De mond-tot-mondreclame door familie, vrienden of kennissen staat stevig op de eerste plaats voor wat de aanbeveling voor osteopathie betreft. Ruim een derde van diegenen die de weg naar een osteopaat vindt, doen dit op aanbeveling van een andere gezondheidszorger.

Hebt u wel eens overwogen om naar een osteopaat te gaan?

De resultaten van de omnibus stellen dat **63,9% van de Belgen al eens overwogen** heeft om naar een osteopaat te gaan en dat **47,9% van hen ook daadwerkelijk reeds bij een osteopaat op consultatie** is geweest. Hiervan was 20% in 2018 bij een osteopaat op consultatie.

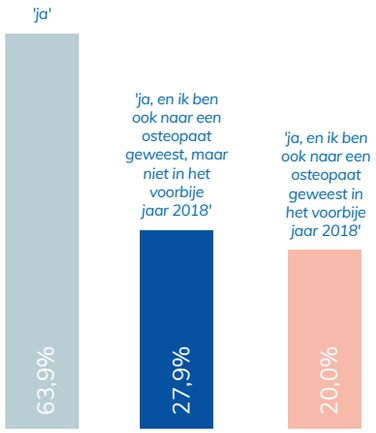

Net Promotor Score (NPS)

(formule: NPS = promoters % - critici %)

Score 0 = zeker niet aanbevelen
Score 10 = zeker wel aanbevelen

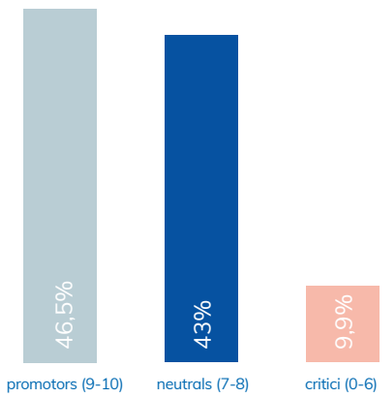

De **drie belangrijkste criteria** bij de **keuze van een consultatie** bij een osteopaat zijn:

1. **66,9%:** een zekere **kans** dat de **behandeling aanslaat**
2. **58,6%:** de **referenties** van de osteopaat
3. **48,7%:** of de osteopaat **in de buurt een praktijk** heeft

De terugbetaling van de consultatie (37,9%) en de prijs ervan (35,2%) staan op plaats vier en vijf.

Uit de resultaten van de omnibus valt op te tekenen dat de Belgen hun informatie met betrekking tot osteopathie **het liefst zouden willen halen bij hun huisarts of andere zorgverleners** (63,8%) en via het internet (54,9%).

De **Net Promoter Score (NPS)** is met een waarde van **36,6 uitermate positief**. Er zijn veel meer promoters voor het beroep dan critici.

22,4%

Meer dan de helft van de Belgen heeft al eens **overwogen** om naar een osteopaat te gaan. De **meest voorkomende** redenen waarom zij dit alsnog niet deden was **omdat zij reeds voldoende geholpen waren door een andere zorgverlener** (27,1%) **of** omdat ze het **te duur** vonden (22,4%) en/of ze geen behandeling nodig hadden (21,8%).

Er is een **regionaal verschil** wat betreft de eerste reden, waarbij **Vlamingen duidelijk meer** verder geholpen worden door een andere zorgverlener (36,8 t.o.v. 18,1%).

Van diegenen die osteopathie van naam kennen, zegt **70,1% van de Belgen dat ze iemand uit zijn/haar omgeving kennen** die al eens bij een osteopaat op consultatie was.

44%

De **raad van familie, vrienden en kennissen** is de **belangrijkste reden** voor de keuze van een consultatie bij een osteopaat (44%); op de tweede plaats komt de doorverwijzing door een andere zorgverlener (36,1%).

Een kleine helft van de Belgen die reeds een osteopaat raadpleegden zou osteopathie zeer sterk aanbevelen (score 9-10).

03

Wetgeving / erkenning

De Belg is duidelijk voorstander van een wettelijke regeling voor het beroep van osteopaat. Deze dient om de patiënt te beschermen en de zorgverlener te kaderen. Een meerderheid vindt dat men zonder een voorschrift van de arts een beroep moet kunnen doen op een osteopaat.

Het mag niet verbazen dat de **overgrote meerderheid** van de Belgen (87%) zich **niet bewust** is dat er **een wet voor de osteopathie uit 1999 bestaat** (wet-Colla).

87%

Kadering door een wetgeving voor osteopathie

- Belgen die osteopathie van naam kennen (N = 1.573)
- Belgen die reeds bij een osteopaat op consultatie waren (N = 652)

77,9% van de Belgen het ermee eens dat de **wetgeving voor de osteopathie**, die dient om de patiënt te beschermen en de zorgverlener te kaderen, **wordt uitgevoerd**.

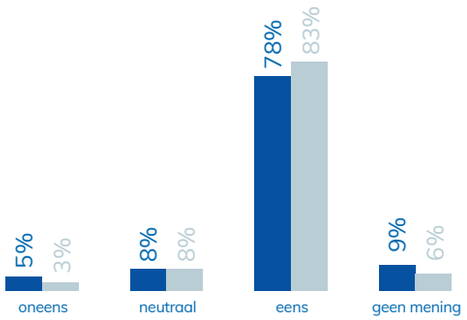

De Belg vindt dat een consultatie moet kunnen zonder voorschrift.

61,4%

61,4% van de Belgen **vindt dat men zonder een voorschrift** van de arts **een beroep kan doen op een osteopaat**. Dit percentage loopt op tot 77,9% bij diegenen die reeds een osteopaat consulteerden.

Osteopathische consultatie zonder artsvoorschrift

- Belgen die osteopathie van naam kennen (N = 1.573)
- Belgen die reeds bij een osteopaat op consultatie waren (N = 652)

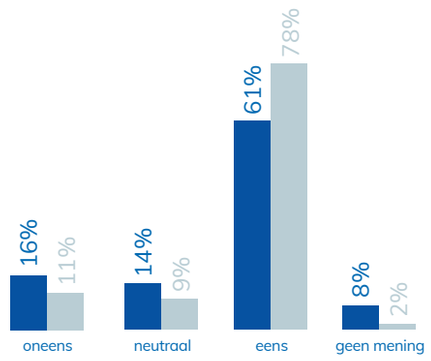

De Belg is duidelijk voorstander van een wettelijke omkadering en een vrije toegang van het beroep.

37,2% oneens

eens **25,1%**

De **mening** is **erg verdeeld** als gevraagd wordt **of osteopaten beperkingen dienen opgelegd te krijgen in wat ze zouden mogen behandelen.**

Bij **diegenen die reeds een osteopaat consulteerden** spreekt een duidelijke **61,2%** zich uit **tegen opgelegde beperkingen** voor de osteopaat.

oneens

61,2%

04

Financieel

De Belg is vrij goed op de hoogte van de kosten van osteopathische zorgverlening maar vele Belgen hebben geen weet van een terugbetaling voor osteopathische zorg. Een terugbetaling door het R.I.Z.I.V. (sociale zekerheid) is wel overduidelijk gewenst.

De Belg is vrij goed op de hoogte voor wat een consultatie bij een osteopaat kost.

Een **derde van de Belgen (34,6%) heeft geen weet** van een **terugbetaling** voor osteopathische zorg. Terugbetaling van het R.I.Z.I.V. staat hoog op het verlanglijstje.

Slechts 19,8% van de Belgen **weet dat** er voor een osteopathische consultatie een **beperkte tussenkomst voorzien is door de aanvullende verzekering** van het **ziekenfonds**.

Het **honorarium** van de osteopaat wordt door 43,4% van de Belgen **geschat tussen 41 en 60 euro**, terwijl de werkelijke kost van een consultatie voor 80% tussen de 41 en 60 euro ligt.

Dient gezegd dat **17,4% absoluut geen idee heeft van het honorarium** van een osteopaat en dat 60,3% van diegenen die reeds bij een osteopaat op consultatie waren aangaven dat het honorarium tussen 41 en 60 euro ligt.

Extra verzekering afsluiten voor osteopathische zorg?

(N = 2.000)

Een **extra verzekerin**g die ook tussenkomt in de kosten voor osteopathie wordt **door 28%** van de Belgen **overwogen.**

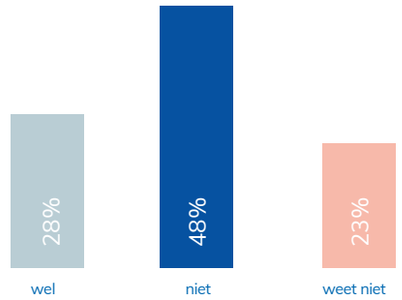

82,4%

82,4% van de Belgen **wenst een terugbetaling voor osteopathische zorg door de ziekteverzekering**, en bij diegenen die reeds een osteopaat consulteerden is 94,1% hier wel voor te vinden.

Akkoord over een systeem van terugbetaling

(N = 2.000)

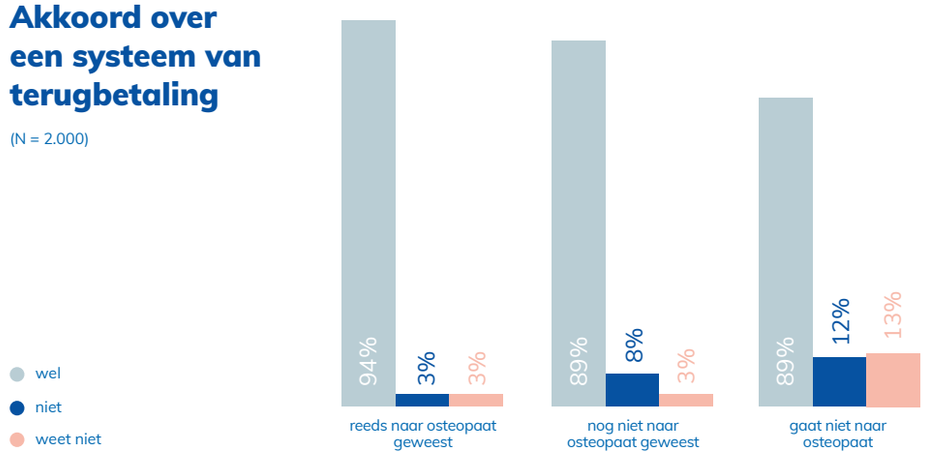

Hoe te verwijzen

van Dun P., Dobbelaere E., Simons E.
Een kwantitatief onderzoek naar de bekendheid en het imago van de osteopathie in België in opdracht van de Beroepsvereniging voor Belgische Osteopaten (osteopathie.be), 2020, Brussel.

DOI: 452.394.538/iVOX.2020

osteopathie.be

CORPP

iVOX
We spark connections

© 2020 BVBO-UPOB